גליק און ראכע

סענסאַציאָנעלער ראָמאַן
פון א. א.

(פאַרזעצונג)

— ווייסטו וואָס דו האָסט אייגנט־לאַך פאַרדינט דערפאַר ? דעם טויט! דער לייטענאַנט איז בלאַס געוואָרן.

— איך וועל דיר שיינקען דאָס לע־בען, אָבער מיין לייטענאַנט קאָנסטו מער ניט זיין, פאַר דעם דאַזיקן אַמט וועל איך קורלין באַשטימען. וועט דיר געלינגען ווידער צו קריגן מיין צו־טרויען, דאַן וועסטו פיליכט ווידער באַקומען דעם זעלבן פּאָסטן.

— ווען איך וועל אָבער דערפאַרן דאָס דו ווילסט נעמען ראַכע פון טר־אישקאָ, דאַן וועסטו גלייך אַרויסגע־שטויסן ווערן פון אונזער באַנדע. איצט קאָנסטו גיין.

קורד אלי איז ציטערנדיק אוועק און אַטאַנאַסיאַס האָט באַפוילן אַז יע־דער איינער זאָל גיין אויף זיין פּלאַץ.

דאָרט אין זיין איינזאַמער הייל איז ער געזעסן אָנגעשפּאַרט דעם קאָפּ איז זיינע הענט און מיט האַלב געשלאָ־סענע אויגן האָט ער געטרוימט פון מיריאַנען.

קאַפּיטל 49

דער באַשלוס

—נאָר איין און איינציקער בליק און איך האָב אים דערקאַנט. דאָס איז געווען לעאַנידאַס — האָט די פירסטין קעניא פאַרגעזעצט איר דערציילונג.

— אָנפאַנגס בין איך ווי געליימט געבליבן שטיין און אומבאַוועגט גע־קוקט אויף דעם קעניגלאַכן געשטאַלט פון דעם מאַן, וועלכן מיין האַרץ מוז ליבן ביז מיין לעצטן אָטעמצוג.

— אויך ער איז צו מיר ניט צו־געגאַנגען און ער האָט קיין וואָרט ניט גערעדט. פאַרלייגט די הענט איבער דער ברוסט איז ער געשטאַנען לעבן דער טיר און זיינע אויגן האָבן ליי־דענשאַפטלאַך געגלוט אויף מיר.

— קעניא, — האָט ער ענדלאַך שטיל געקלונגען פון זיין מויל. איך בין מיט א הויכן פריידנס געשריי צו־געלאָפן צו אים און אין נעקסטן אוי־גענבליק בין איך געלעגן אויף זיין ברוסט.

— מיט זיינע שטאַרקע אָרעמס האָט ער מיך אומגעאָרעמט און איך האָב ווידער געפילט זיינע גליענדע קו־שען.

— לעאַנידאַס האָט שטיל געוויינט :

— קעניא, מיין קעניא, — האָט ער געשטאַמלט — האָסטו געוואוסט ווי איך האָב געבענקט נאָך דיר אָבער איך האָב געמוזט זיין פון דער ווייטנס.

— פופצן יאָר זיינען פאַראיבער זייט יענער צייט, ווען מיר האָבן זיך געמוזט שיידן. מיר זיינען ביידע גע־וואָרן עלטער און ערנסטער — און דאָך, איך פיל, דאָס אונזערע הער־צער קלאַפּן נאָך אימער אין דער אַל־טער, הייסער ליבע.

— מיר מוזן זיך ביידע ליבן ביזן טויט, קיין ערדישע מאַכט זאָל אונ־זערע הערצער פאַנאַנדערשיידן — און ווען דו קאָנסט ניט ווערן מיין פרוי, ליבע קעניא, אָבער איך בין זיכער אַז דו ליבסט מיך נאָך אַלץ.

— איך האָב זיך צערטלאַך אָנגע־שפּאַרט אָן אים.

— לעאַנידאַס — האָב איך גע־שטאַמלט — וואָרום האָסט מיך אַזוי גרויזאַם געמוזט פאַרלאָזן ? וואָרום ביזטו ניט צוריקגעקומען, און וואָ־רום ביזטו מוטיק ניט אויפגעטראָטן פאַר מיין פאָטער און צו פאַרלאַנגען מיין האַנט ?

— ניין, קעניא, — האָט ער גע־ענטפערט — דיין פאָטער וואָלט קיינ־מאָל ניט איינגעוויליקט דערצו איבער א פינסטערער געהיימניס — דו ווייסט נאָך ניט ווער איך בין.

— ווער דו ביזט לעאַנידאַס, וואָלט געווען בעסער, ווען מיין פאָטער זאָל מיר דערלויבן צו ווערן דיין פרוי און מיך ניט מוזן פאַרבאַרגן פון דער וועלט, אום קיינער זאָל ניט דערפאַ פון דעם שאַנד פלעק.

— וואָס מיינסטו, קעניא ? — האָט ער ציטערנדיק געפרעגט.

— איך האָב געוויינט, ער האָט ניט געוואוסט, דאָס מיט פערצן יאָר ריק . . .

— לעאַנידאַס, — האָב איך געשריי־ען — ווייסטו ניט, דאָס איך האָב געשיינקט דאָס לעבן צו א זון — צו דיין זון.

— מיט א הויכן געשריי איז ער געזונקען פאַר מיינע פיס.

— קעניא — האָט ער געוויינט — ווי איז עס מעגלאַך, קאָן עס — דו ביזט מיין ווייב, די מוטער פון מיין ווייב, די מוטער פון מיינעם א זון, א, ווי קאָן דאָס זיין ?

— א, קעניא, אונזער זון גיט מיר ווידער מוט צו לעבן. איצט מוז איך דיר אַנטדעקן דאָס פינסטערע געהיימ־ניס, איצט זאָלסטו וויסן ווער איך בין.

— אָבער וואָס איז דיר, ליבע פרוי, דו ציטערסט ? דו זעסט אויס אַזוי בלאַס און דיינע אויגן קוקן מיט אַזא שרעק ?

— זאָג, וואו געפינט זיך מיין זון, וואָרום איז ער ניט מיט דיר ?

— איך האָב אַרויסגעלאָזן א שמערצלאַכן געשריי, לעאַנידאַס איז ציטערנדיק אויפגעשפּרונגען פונם באָ־דען און ער האָט אָנגעכאַפּט מיין האַנט.

— רייד, וואו איז מיין זון, איז ער טויט ?

— ניין, — האָב איך געוויינט, איך ווייס ניט אויב ער לעבט, אָדער ער איז טויט, מיין פאָטער האָט אים צוגענומען פון מיר.

— ער האָט אַרויסגעלאָזן א שרעק־לאַכן געשריי, ווי א פאַרוואונדעטע חיה איז ער געזונקען אויף א שטול און ער האָט פאַרשטעלט זיין פּנים מיט די הענט. ער האָט געוויינט ווי א קינד.

— איך בין ווידער אומגליקלאַך ווי פריער — האָט ער שמערצלאַך גע־מורמלט.

— איך בין מיט א פאַרצווייפלטן געשריי געזונקען פאַר זיינע פיס.

— פאַרצייע מיר, לעאַנידאַס, וואָס איך האָב דיר פאַרשאַפט אַזעלכע לייד־ען. איך לייד צוזאַמען מיט דיר. איך בין געווען געצוואונגען צו פאָלגן דעם ווילן פון מיין שטאָלצן פאָטער.

— איך האָב מיך ניט געקאָנט פריי־ען מיט מיין זון, מיין שאַנדע איז גע־ווען צו גרויס, איך האָב דאָך זאָגאַר ניט געוואוסט דעם נאָמען פונם פאָ־טער פון מיין קינד.

— ווען מיין פאָטער האָט געפאָ־דערט אַז איך זאָל דאָס קינד אים גע־בען, האָב איך איינגעוויליקט דערצו און ער האָט מיר הייליק געשוואוירן, דאָס ער וועט דעם אינגל אָפּגעבן אין די הענט פון אַן אָנשטענדיקער פאַ־מיליע.

— זייט דאַן האָב איך מער ניט גע־הערט פון אונזער קינד. אויף אַלע מיי־נע פראַגן פלעגט נאָר מיין פאָטער קוועטשן מיט די אַקסלען און איך ווייס נאָך ביז איצט ניט וואו דאָס קינד געפינט זיך.

— לעאַנידאַס האָט מיך זאַנפט אויפגעהויבן פונם באָדן.

— ניין, מיין קעניא, איך מאַך דיר קיינע פאָרווירפע, איך בין קעגן דיר באַגאַנגען א שרעקלאַכן פאַרברעכן.

— איך בין וויינענדיק געלעגן אויף זיין ברוסט.

— **לעאַנידאַס, — האָב איך** זאָגט — איך פאָר איצט צו מיין שטאַרבנדן פאָטער. איך וועל אים צו די קני פאַלן און אים בעטן ער זאָל מיר זאָגן וואו **מיין קינד געפינט זיך.** ער וועט עס מיר מוזן זאָגן, עס איז זיין פליכט דאָס צו טאָן.

— איך וועל ניט רוען ביז איך וועל געפינען אונזער זון און דאַן וועסטו זיין גליקלאַך.

— יאָ, דאַן וועל איך זיין גליקלאַך. קעניא, און ווען אונזער קינד איז א גוטער מענש; ווען ער איז נאָר ריין און אומשולדיק.

— קעניא, — האָ טער ווייטער גע־רעדט מיט א פאַרשטיקטער שטימע — ווען מיר וועלן געפינען אונזער זון, דאַן וועט פיליכט בליען פאַר אונז א גוטע צוקונפט, און דאַן וועלן מיר פיליכט זיין גליקלאַך.

— מיט א שמערצלאַכן געשריי האָב איך זיך אַרויסגעריסן פון זיינע הענט.

— לעאַנידאַס, איך האָב דיר אין מיין אויפרעגונג נאָך ניט געזאָגט — דאָס איך בין שוין זייט פילע יאָרן די פרוי פון דעם פירסט טשאַנדאַלדיא, וועלכן איך האָב געהייראַט אויף דעם פאַרלאַנג פון מיין פאָטער.

— שמערצלאַך זיפצנדיק האָט ער פאַרשטעלט די אויגן מיט דער האַנט.

— אויך דאָס נאָך — האָט ער שטיל געשטאַמלט — דו ביזט די פרוי פון אַן אַנדערן, א קעניא, ווי האָסטו מיך געקאָנט פאַרגעסן און שיינקען דיין ליבע צו אַן אַנדער מאַן ?

א טויטע שטילקייט האָט געהערשט אינם צימער, לעאַנידאַס ברוסט האָט זיך געהויבן און געזונקען.

— נאָך א פאַרברעכן אויף מיין גע־וויסן, איך האָב געקושט די פרוי פון אַן אַנדערן — האָט ער שמערצלאַך געמורמלט.

— דער דינער איז פּלוצלונג אַריינ־געקומען און ער האָט געמאָלדן, דאָס דער וואָגן שטייט פאַרטיק צום פאָ־רען.

— אונזערע בליקן האָבן זיך באַ־געגנט — מיר מוזן זיך ווידער שיי־דען.

—לעב וואָל מיין קעניא, — האָט ער געשטאַמלט און ער האָט ליידנ־שאַפטלאַך געקושט מיין האַנט — ברייננג מיר אונזער זון און איך וועל דיר דערפאַר אויף די קני דאַנקען. אין דער דאַזיקער הויז וועסטו מיך טרעפן ווען דו וועסט פאָרן צוריק, — א, ברייננג מיר א פריילאַכע נאַכריכט פון מיין זון.

— ווי אַזוי איך בין אַריין אין וואָגן ווייס איך ניט, איך בין דאַן געווען האַלב וואַנזיניק פון שמערץ.

— ווען איך בין געקומען אין אַט־העם איז שוין מיין פאָטער געווען טויט, אין דער שטונדע וואָס איך האָב געהאַט דעם געשפּרעך מיט לעאַנידאַסן האָט מיין פאָטער זיין לעצטן זיפץ אויסגעהויכט.

— מיין מאַן איז געקומען נאָך אַטהעם, די זאָרג איבער מיר האָט אים ניט געלאָזט רואיק זיצן אין הויז.

(פאַרזעצונג קומט)

נידעריקע עקסקורסיע פעירס
צו
איסטערן קאַנאַדע

נעמט אייער ווינטער רייזע אין פאַרלויף פון דעצעמבער. פעירס זיינען א סך נידע־ריקער און די פּריווילעגיעס פאַר צוריק־קערן זיך זיינען לענגער אויף טיקעטס צו מזרח קאַנאַדע, פון אַלע סטיישאַנס וויני־פּעג און וועסט.

צענטראַל יונייטעד סטייטס
פון סטיישאַנס אין סאַסקאַטשעוואַן און אַלבערטאַ, נידעריקע פעירס אין דעצעמ־בער. לימיט 3 מאָנאַטן.

פּאַסיפיק קאָוסט
וואַנקאָווער
וויקטאָריאַ
ניו וועסטמינסטער

ווינטער אויפ'ן פּאַסיפיק — וויקטאָריאַ — קאַנאַדעס אייביק גרינער שפּילפּלאַץ. טעניס, גאָלף, מאָטאָר, רייטן — קריסטאַל גאַרדענס צו שווימען און טאַנצן. קומט ווען עס האַלטן אַן די נידעריקע ווינטער פעירס, אין פאַרלויף פון דעצעמבער, יאַנ־וואַר און ביז דעם 4טן פעברואַר.

4־טער יערלאַכער
עמפּרעס מידווינטער גאָלף טורנאַמענט
פעברואַר 22 — 27, 1932

ספּעציעלע רייטס אין דעם עמפּרעס האָטעל

פרעגט וועגן נידעריקע רייטס פאַר קריסמעס און ניי־יאָר, צווישן אַלע סטיישאַנס אין קאַנאַדע

CANADIAN PACIFIC

קומט, טעלעפאָנירט אָדער שרייבט צו וועלכן עס איז אייגענט אָדער צו
H. R. MATHEWSON
General Passenger Agent, Winnipeg, Man.

נאָטיצן פונם אידיש-געזעלשאַפטלאַכן לעבן אין סאַסקאַטון

דאָנערשטאָג, דעם 3טן דעצעמבער, האָט די יאַנג דזשודעא דורכגעפירט איר אָראַטאָריעל קאָנטעסט מיטן צוועק אויסצוקלייבן קאָנטעסטאַנטן קיין קאַל־גאַרי צו דער יערלאַכער מערב קאַנאַ־דער דזשודעא קאָנפערענץ וואָס וועט אינגיכן פאָרקומען.

צוהערנדיק זיך צו די רעדנער און זייערע טעמעס, האָט זיך קוים גע־גלויבט אַז פאַר מיר שטייען יונגע מענשן, כמעט נאָך קינדער. איך האָב געהאַט דאָס געפיל, און איך גלויב אַז פיל פון די צוהערער וועלן מיט מיר טיילן דעם איינדרוק, אַז פאַר מיר שטייען מענשן מיט געוויסע דערפאַ־רונגען, מענשן וואָס זיינען דורכגעגאַנ־גען די וועלט, מענשן מיט טאַלאַנט און טעמפּעראַמענט, און עס איז ווירקלאַך א דערפרייענדיקע דערשיינונג, אַז קינ־דער, געבוירענע אין דער ווייטער קאַל־טער וועסט, דערצויגן אין דער ענגלי־שער סביבה, איינגעזאַפּט אין זיך די אַטמאָספערע פון גאַס, אַזוי ווייט פון א אידישן צענטער — זאָלן אַזוי גוט באַהאַוונט זיין מיט די אידישע גדולים און פערזענלאַכקייטן, מיט די אידישע ליידן און פריידן און מיט די אידישע פּראָבלעמען. און עס איז ווירקלאַך גע־ווען א פאַרגעניגן צו הערן די קינדער. עס ווילט זיך נאָר האָפן, אַז אַזוינע קאָנטעסטן וועלן אָפטער דורכגעפירט ווערן. און נאָך מער, אַז די קינדער וועלן געדיינקען אויף שטענדיק דאָס וואָס זיי רידן אויף דער בינע פאַר אַן עולם, און וועלן באַזיגן זייערע קעגנער מיט ווערטער און אַרגומענטן.

דער קאָנקורס איז פאָרגעקומען אין תלמוד תורה זאַל, אונטער דער אָנפי־רעשאַפט פון מר. בען שאַר, פּרעזידענט פון דער יאַנג דזשודעא אָרגאַניזאַציע. דער פאָרזיצער פון אָוונט איז געווען דר. ניומאַן, וועלכער האָט ביינעשטיי־ערט די איזידאָר א. ניומאַן "קאַפּ" אין אָנדיינק פון זיין פאָטער, פאַר וועלכער קאַפּ די יאַנג דזשודעא האָט שוין פיל מאָל קאָמפּעטירט.

דר. ניומאַן האָט געעפנט דעם אָוונט מיט א קורצער רעדע און האָט גלייך אויפגערופן די ערשטע אויפן פּראָגראַם מיס בלאָסאַם גורוויטש. איר טעמע איז געווען "די היינטיקע בר־כּכבא'ס". זי האָט געשילדערט די אידישע גיבורים פון אַמאָל און פאַרגלייך מיט די היינ־טיקע, ציטירנדיק די יעצטיקע גדולים פון דער ציוניסטישער באַוועגונג. זי האָט גערעדט גלאַטן, פּינקטלאַך און צו דער זאַך, און רעכענענדיק זיך מיט דעם וואָס יעדער האָט געקראָגן בלויז 10 מינוט צייט צו ריידן, איז דאָס גע־ווען פאַרטרעפלאַך.

די צווייטע האָט גערעדט מיס דאָ־ראַטי הילמאַן, אויף דער טעמע, דער איד און זיין אידעאַליזם. אונטער־שטרייכנדיק דעם אידנס עקשנות, זיין געדולד און זיינע קרבנות וואָס ער האָט געבראַכט צו דערגרייכן זיינע צילן און מאָטיוון. קורץ אָבער שאַרף, מיט עכטן אָראַטאָרישן טאַלאַנט, האָט זי אַרויס־געוויזן, אַז קיין שום פאָלק באַזיצט ניט אַזא אידעאַליזם ווי די אידן.

די דריטע איז געווען מיס סידא זינ־גער. איר טעמע איז געווען "יוסף טרומפּעלדאָר". אויף אַן עכט דראַמאַ־טישן און קינסטלערישן אופן האָט זי געמאָלן דאָס לעבן פון אידישן העלד יוסף טרומפּעלדאָר. מיט איר שיין ריידן, מיט איר באַנעמונג און האַלטונג האָט זי גענומען דעם עולם, און לאַנג דויערנדיקע אַפּלאָדיסמענטן האָבן זי באַ־גלייט ווען זי האָט פאַרלאָזן די בינע.

מר. מאיר שעצער האָט גערעדט וועגן דער צוקונפט פון ארץ־ישראל. מאָלנ־דיק דאָס לעבן וואָס די אידן האָבן דאָרטן שוין דערגרייכט אין אַזא קור־צער צייט, און לויט ווי ארץ־ישראל איז געווען א לאַנד פון חלב ודבש איז די צוקונפט דאָרט א גלענצנדיקע.

דערנאָך האָט גערעדט מר. אירווין סאַלאָוויי. ער האָט גערעדט וועגן די באַציאונגען פון די עלטערן צו די קינ־דער, אָנווייזנדיק, אַז כאָטש די קינדער לעבן אין דער יעצטיקער ראַדיקאַלער צייט, האָבן זיי נאָך אָבער אַלץ קיין דעה ניט אויסצוקלייבן זייער קאַריערע און מוזן פאָלגן זייערע עלטערן.

מיס עסטיל מאַלין האָט גערעדט אויף דער טעמע : "צי די יעצטיקע יוגנט קען זיך פאַרגלייכן צו דער אַמאָליקער". זי האָט גערעדט אין אַזא דראַמאַטישן טאָן און עכט קינסטלערישער שטאָל־צער האַלטונג, אַז זי האָט באַגייס־טערט די צוהערער מיט איר שיינער קלאָרער שפּראַך און אַרט ריידן.

די לעצטע אויפן פּראָגראַם איז גע־ווען מיס בעלאַ איידלמאַן. איר טעמע איז געווען "די פּראָבלעמען פון דער היינטיקער יוגנט". פון טיפן האַרצן, ביז צו באַוואונדערונג, האָט זי געשילדערט דאָס לעבן פון דער היינטיקער יוגנט. מיט אַן עכטן פּראָטעסט האָט זי זיך געווענדעט צו די היינטיקע עלטערן, זאָגנדיק צווישן אַנדערש : "מיר לעבן אין א וועלט פון ניט טו דאָס און ניט יענעס, און אויב דו האָסט דאָס שוין געטאָן, זע אַז קיינער זאָל דיך ניט כאַפּן". איך ווייס ניט וואו זי האָט גע־נומען אָדער געלערנט די פראַזע, אָבער עס איז געווען צו באַוואונדערן און צו דער זעלבער צייט טרויעריק צו זעען און הערן פון א קינד אין אירע יאָרן דיסקוטירנדיק אַזא אָנגעווייטיקטע פּראַגע. לאַנג דויערנדיקע אַפּלאָדיס־מענטן האָבן זי באַגלייט פון דער בינע.

איידער די ריכטער האָבן אַרויסגע־געבן דעם אורטייל, האָט מיס דאָראַ באַשעפּסקי געגעבן צוויי נומערן וואָ־קאַל סאָלאָ באַגלייט אויף דער פּיאַנאָ פון מיס מילדרעד קרייג.

נאָכהער האָבן די ריכטער, מר. א. וואָגעל, מר. ס. קעני און דר. שולמאַן, איבערגעגעבן דעם פאָרזיצער זייער אור־טייל וועלכער האָט אָנאָנסירט אַז מיס סטעלאַ מאַלין איז די געווינערן פונם קאָנקורס.

אויף דעם זעלבן אָוונט איז געפּלעט געוואָרן א פּרייז רייזע צו דער קאָנ־פערענץ און דער מזל׳דיקער געווינער איז געווען מר. מעקס צייטלין.

מיס פּעני צייטלין האָט אויך גע־וואונען א פּריז פון 2½ דאָלאַר אין גאָלד, וואָס דער יאַנג דזשודעא קלוב האָט באַשטימט פאַר דעם וואָס וועט פאַרקויפן די מערשטע בילעטן צו דעם טאַנץ. מיס צייטלין האָט דאָס געלט צוריקגעשיינקט צום קלוב.

**

זונטאָג, דעם 6טן נאָוועמבער, איז דער תלמוד תורה זאַל געווען איבער־געפּאַקט מיט יונג און אַלט. פון אַלע טיילן פון שטאָט איז מען אַהין געקו־מען בייוואוינען דעם חנוכה קאָנצערט וועלכער איז אַראַנזשירט געוואָרן פון די תלמוד תורה לערער. מיר דוכט, אַז פאַר דער גאַנצער צייט וואָס איך קום צו די קינדער חנוכה קאָנצערטן (און דאָס איז א לאַנגע צייט), געדיינק איך ניט אַז עס זאָל קומען אַזא גרויסער עולם. און עס איז ווירקלאַך געווען וואָס צו זעען און הערן אין די דריי שעה וואָס די פּראָגראַם האָט פאַרנומען.

עס וואָלט פאַרנומען כמעט מיין גאַנצע קאָרעספּאָנדענץ, און אַגב איז אומעגלאַך צו באַשרייבן אין א צייט־טונגס באַריכט די 32 גוטע נומערן וואָס די פּראָגראַם האָט אַנטהאַלטן. איך וועל נאָר דערמאָנען איינצלנע פון זיי, נאָר פריער א פּאָר ווערטער וועגן די לערער זעלבסט.

איך האָב שוין אין מיין לעבן איבער־געזעען לערער, רבי׳ס, פּעדאַגאָגן. אויך שוין זייענדיק דאָ אין קאַנאַדע, האָב איך זיך באַקאַנט מיט פאַרשיידענע מלמדים און לערער ווי אויך מיטן באַ־קאַנטן "היברו טיטשער" — איך האָב אָבער נאָך ניט באַגעגנט אַזעלכע לע־רער ווי מר. קאַבאַקער, דער פּרינציפּאַל פון דער היגער ת"ת, און מרס. שטיי־נער. אַזא איבערגעבנהייט צו די קינ־דער און זייער אַרבעט האָב איך נאָך ניט געזעען. וואָס זיי האָבן אויפגעטאָן מיט די קינדער פאַר דער קורצער צייט, איז ווירקלאַך צו באַוואונדערן. נאָר מענשן וואָס זייער ציל איז עפּעס בע־סערעס, עפּעס העכערעס, ווי צו זיין א ת"ת לערער, קאָנען באַווייזן אַזוינס. עס איז א שטאָלץ פאַר דער אידישער קהלה פון סאַסקאַטון צו האָבן אַזוינע צוויי לערער און דערציער.

די פּראָגראַם האָט זיך געעפנט מיט "התקוה", געזונגען פונם ת"ת קינדער־כאָר. דער תלמיד יעקב טאַפּלינסקי איז געווען פאָרזיצער און האָט אָנגעפאַנגען דעם אָוונט מיט א דערעפענונגס רעדע.

זייער שיין איז געווען די סצענע וואָס די קינדערלאַך פון גן־ילדים האָבן דורכגעפירט אונטער דער רעזשי פון מיס שטיינער. זייערע שטימען זייער פריי אָפּגעקלונגען מיט די העברעיאי־שע ווערטער און באַקאַנטע פאָלקס־לידעלאַך. שיין און איינדרוקספול זיי־נען אויך געווען די צוויי בילדער דורכ־געפירט פון די עלטערע קינדער אונ־טער דער רעזשי פונם פּרינציפּאַל, מר. קאַבאַקער. איינס בילד, א העברעיאישע קאָמעדיע, "הילד המעצל" און דאָס צווייטע, "חנוכה־געלט" פון שלום־עליכם. ביידע באַאַרבעט פון מר. קאַ־באַקער.

צו לעצט איז פון די עלטערע קינדער דורכגעפירט געוואָרן זייער א כאַראַק־טעריסטיש חלוצים בילד. פון די פיל איינדרוקספולע נומערן איז ווערט צו דערמאָנען די פאָלגנדיקע : "ברכת הנ־רות" פון דוד קליימאַן, א חנוכה־בילד פון קינדער גאָרטן מיט דער מכונה, און א שפּיל "במעגל" פון גן־ילדים.

פון די דעקלאַמאַציעס איז אויך ווערט צו דערמאָנען נתן קאַבאַקער, 10 יאָר אַלט, אין אַן איינגענער פאַרפאַס־טער פּאָעמע. אגב איז דאָס שוין די צווייטע פּאָעמע אין העברעיאיש וואָס ער האָט אַליין פאַרפאַסט. ער באַזיצט א גוטן טאַלאַנט פאַר זיינע 10 יאָר. מלכה איידלמאַן אין העברעיאיש "נאום על חנוכה", און ע. עליק — א פּאָעמע פון מאני לייב. מרים בירנבוים האָט געהאַלטן א רעדע וועגן חנוכה.

די באַטייליקטע אינם קאָנצערט זיי־נען געווען : יעקב טאַפּלינסקי, דוד קליימאַן, מרים רייזן, ומתי שטייגער, דוד סלאָווין, ראובן מרגאַליס, רואינע איידלמאַן, שלמה שעריצער, מלכה איידלמאַן, מרים בירנבוים, מאשע רעז־ניק, עני ניטאַוויץ, ע. עליק, דבורה הוס־מאַן, אהרן אַליסאָן, פישל וואַטערמאַן, חנן שאַר, זלמן בלאַנק, נתן קאַבאַקער, העלען לעפּקאָוויץ, ראָזע פּיילער, אהרן איידלמאַן, מרדכי בירנבוים, נחום גאָל־דין, סעם זיוואַט, יוסף טשערניאַק, נתן פיינגאָלד און גרשן איידלמאַן.

מר. משה טשערטקאָוו, פּרעזידענט

זעט און הערט די
וועסטינגהאַוז קאָלומייר ראַדיאָ
אין
Hudson's Bay Company.
INCORPORATED 2nd MAY 1670.

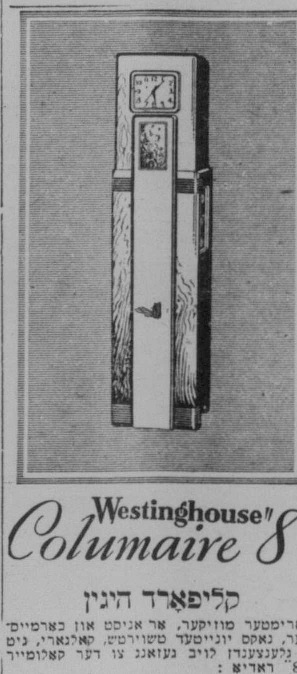

Westinghouse "Columaire 8"

קליפאָרד היגין
באַרימטער מוזיקער, אָרגאַניסט און כאָרמייס־טער, נאַקס יונייטעד טשורטש, קאַלגאַרי, גיט א גלענצענדן לויב געזאַנג צו דער קאָלומייר "8" ראַדיאָ :
"עס זעט מיר אויס, אַז די אַדאַפּטירונג פון דעם "קאָלום אָף עיר" פּרינציפּ צו דער רעפּראָדוקציע פון קלאַנג ביי ראַדיאָ איז א וואונדערבאַרע נייע שאַפונג, און באַצייכנט א באַשטימטן פאָרשריט אין קונסט פון קלאַנגען אויפנאַמע און פאַר־שפּרייטונג. דער טאָן איז כאַראַקטערי־זירט דורך א קיילאַכדיקער, צאַרטער זיס־קייט און ריינקייט פון אָפּקלאַנג דורך דעם גאַנצן פאַרנעם פון מוזיקאַלישע אויסדרוקן, און דער טאָן מיט זיין גאַנ־צער פיינקייט צעטראָגט זיך גלייכמעסיק אין יעדן ווינקעלע פון צימער".
פאַרקויפט ביי דילערס וואָס שעצן הויך אייער פּאַטראָניזירונג

איר קאָנט קויפן די קאָלומייר "8" ראַ־דיאָ מיט $10 קעש — באַלאַנס אויף לייכטע אויסצאָלונגען.
GENSER & SONS LTD.
אייער אַלטער פאָנאָגראַף אָדער ראַדיאָ אָנגענומען אַלס טייל אָפּצאָל.
טעלעפאָן 22 486 — אָפן יעדן אָוונט
307 PORTAGE AVE., at Donald

קראַנקהייטן פון קאַלטן וועטער—

קאַלטע און רויע ווינטער טעג זיינען א טשאַלענדזש צו אייער וויטאַליטעט.

עפּידעמיעס פון פאַרקילונגען און ערנסטע קראַנקהייטן וועלן אויף אייך ניט האָבן קיין ווירקונג אויב איר וועט מאַכן אָוואַלטין פאַר אייער טעגלאַכן געטראַנק, ווייל אָוואַלטין איז א העכערער סאָרט נאַרהאַפטקייט אין א פּערפעקטער באַלאַנסירטער פאָרמע. דאָס איז די וויסנשאַפטלאַכע קאָנצענטראַציע פון דער נאַטורס הויך בעסטע טאָניק שפּייזן, פרישע אייער, פעטע מילך און צייטיקער גערשטן מאַלץ.

סערווירט רעגלמעסיק אַנשטאָט געוויינלאַכע געטראַנקען, וועט אָוואַלטין אויפ־בויען אייך און אייער פאַמיליע א פרייזלאַן רעזערוו פון ענערגיע און וויטאַ־ליטעט צו ווידערשטיין ווינטערדיקע קראַנקהייטן.

'OVALTINE
TONIC FOOD BEVERAGE
Builds-up Brain, Nerve and Body

פאַרקויפט אין אַלע גוטע סטאָרס אין 50 סענט, 75 סענט, $1.25 און ספּעציעלע פאַמיליע סייז טינס $4.50; אויך סערווירט ביי סאָדאַ פאָונטענס.
313
A. WANDER LIMITED, LONDON, ENG. AND PETERBOROUGH, CAN.

וואָרנונג
אַזוי ־ גערופענע אימיטאַ־ציעס פון אָוואַלטין זיינען פאַראַן איבעראַל. זאָגט זיך אָפּ פון זיי. אָוואַלטין, דער העכערער סאָרט טאָניק שפּייז געטראַנק, איז בע־סער פון יעדן שטאַנדפּונקט

עדמאָנטאָן עדמאָנטאָן

עדמאָנטאָנער נאָטיצן

דער המאור (א סטודענטן קלוב) האָט דורכגעפירט זייער רעגולערן מי־טינג, זונטאָג בייטאָג, אין די ת"ת צי־מערן. מר. פרידמאַן — פאָרזיצער. פּראָפעסאָר אַלעקסאַנדער האָט פאָרגע־לעזט איינע פון זיינע וויסנשאַפטלאַכע לעקציעס "וועגן רעליגיע" וואָס ער האַלט פאַר זיי רעגולער, דאָס מאָל וועגן קאַטויליזם און פּראָטעסטאַנטישן גלויבן. די מיטגלידער דיסקוטירן יע־דעס מאָל וועגן דער לעקציע. עס ווערט סערווירט טיי און פאַרבייסנס ביי יעדן מיטינג פון די מיידלאַך מיטגלידערנס. דער קלוב איז א שיינע דערשיינונג וואָס ברייננגט צוזאַמען עדמאָנטאָנער אידישע יוגנט.

* * *

מאָנטאָג פאַרנאַכט האָט די ת"ת פאַרוואַלטונג, מיט דער קאָמיטעט פון דער מוטערס אַקזיליערי, דורכגעפירט א חנוכה יום טוב פאַר די קינדער, עס איז געווען זייער געראָטן, איינער פון יענע יומים־טובים מיט וועלכע די מו־טערס אַקזיליערי צייכנט זיך אויס.

* * *

מאָנטאָג אָוונט האָט גערעדט אין ראַדיקאַלן קלוב פּראָפעסאָר קונץ פון קאַליפאָרניע, וועלכער האָט זיך נאָר וואָס צוריקגעקערט פון סאָוועט רוס־לאַנד, באַזוכנדיק ביראָ־בידזשאַן און אַנדערע אידישע קאָלאָניעס.

* * *

דינסטאָג בייטאָג האָט די טשאַפּ־טער אָף הדסה, דורכגעפירט איינע פון זייערע רעגולערע מיטינגען. זיי האָבן אויך איינגעאָרדענט פאַרלעזונגען. דאָס מאָל האָבן פאַרגעלעזן מרס. פּעקאַר־סקי, פון ל. מוצקען אין ענגליש, און מרס. סאַטאַנאָף פון דר. ר. לאַראַוו —אין אידיש. מיר האָפן אַז אַזעלכע פאַרלעזונגען וועלן פאָרקומען אָפטער.

* * *

דינסטאָג אָוונט, האָבן די עדמאָנ־טאָנער פרויען פּיאָנערן קלוב, דורכגע־פירט זייער יערלאַכע חנוכה פייערונג אין תלמוד תורה האָל. זיי האָבן גע־שפּילט קאָטאַ און געגעסן לאַטקעס. די פאָרזיצערן איז געווען חברה פּאָפּאָק. חבר א. הענטאָן האָט פאָרגעלעזן שלום עליכמס "וואָס איז חנוכה ?" און דר. ווייסטויב, האָט דערקלערט די באַדיי־טונג פון חנוכה. דינה עקלמאַן האָט געשפּילט פידל, אַקאָמפּאַנירט פון מיס מערי סטאַר, דער אָוונט איז געווען באַזוכט פון אַלע מיטגלידער און א צאָל געסט.

* * *

די פרויען פּיאָנערן קלוב פירט דורך יעדן צווייטן פרייטאָג צונאַכטס אָדער אַלע צוויי וואָכן, קולטור אָוונטן, מיט פרייע דיסקוסיעס פון אַלע מיטגלידער איבער פאַרשיידענע פּראָבלעמען, וועל־כע ווערן איינגעאָרדענט יעדעס מאָל, ביי אַן אַנדער חברה אין הויז. פיר אַזעלכע אָוונטן, זיינען דורכגעפירט געוואָרן, און זיינען געווען גוט באַ־זוכט פון חברות און סימפּאַטיקער. די קאָמיטעט וועלכע האָט דעם אויפזיכט איבער די אָוונטן, איז פאַראינטערע־סירט, צו מאַכן דעם אָוונט אינטערע־סאַנט ווי מעגלאַך.

זיי דערוואַרטן אין גיכן צו האָבן דאָ זייער א וויכטיקן גאַסט. פון די קבוצות פון ארץ־ישראל אין דער פּערזאָן פון גאָלדע מייערסאָן.

עס איז ווירקלאַך צו באַוואונדערן, די סיסטעמאַטישע און איבערגעגעבע־נע אַרבעט פון די פרויען פּיאָנערן קלוב. עס ווערט ערשט צוויי יאָר זינט זיי עקזיסטירן און האָבן שוין אַזוי פיל אויפגעטאָן אין א סך הינזיכטן.

* * *

די פילאַנטראָפּיק ברידזש קלוב, האָט דורכגעפירט זייער וועכנטלאַכן צוזאַ־מענקום אין דער היים פון מרס. ב. לייב־אָוויטש. מרס. א. אַסטרי האָט גע־וואונען דעם פּריז.

* * *

דער אַלד פאָוקס ברידזש קלוב האָט אָפּגעהאַלטן זייער וועכנטלאַכע פּאַר־טי אין דער היים פון מרס. י. ספּענ־נער. די פּרייזן האָבן געוואונען : מרס. גרין און מרס. א. פּינסקי.

פון ת"ת, האָט אין א וואַרעמער רעדע באַדאַנקט די לערער אין נאָמען פונם ת"ת קאָמיטעט, אין נאָמען פונם ועד־החינוך און אין נאָמען פון אַלע עלטערן, פאַר זייער גוטער אַרבעט און איבער־געבנהייט צו די קינדער, און פּרעזענ־טירט זיי אין נאָמען פון די מוטערס פון די קינדער וואָס גייען אין קינדער־גאָרטן — מיס שטיינער מיט א שיי־נעם "דרעסער סעט". מיס שטיינער האָט אויך געקראָגן חנוכה מתנות פון מרס. טייטלבוים און מרס. וויינער.

**

זונטאָג, דעם 6טן דעצעמבער, האָט די היגע הדסה דורכגעפירט א רייכן קאָנצערט אין ראַקסי טעאַטער. א רייע טאַלאַנטפולע אַרטיסטן, צווישן זיי אויך דער גוט באַקאַנטער מר. י. ליכט־שטיין מיט זיין פידעלע. דאָס מאָל האָט ער געשפּילט א דועט צוזאַמען מיט מיס דייזי פּאַלמער, דעם נומער פאַר וועלכן זיי האָבן געקראָגן א מעדאַל אויפן 1931 פעסטיוואַל. אַלע אַרטיסטן האָבן זיך אויסגעצייכנט און דער קאָנ־צערט איז געווען א גרויסער דערפאָלג.

**

זונטאָג, דעם 6טן דעצעמבער, האָבן מר. און מרס. י. עפּשטיין געפּראַוועט די חתונה פון זייער טאָכטער, מיני עפּ־שטיין צו לואי ראַדזשערס. די חתונה איז אויף זייער א שיינעם אופן גע־פּראַוועט געוואָרן אין דער היים פון דער כלה'ס עלטערן וואו פיל געסט און די גאַנצע משפּחה און פריינט זיינען אַנוועזנד געווען. דער "בעסט מען" איז געווען מר. פּוירסי שאַר. און "מייד אָף האָנאָר" איז געווען סיליע עפּשטיין, דער כלה'ס שוועסטער. דאָס יונגע פּאָר האָט זיך באַזעצט אין זייער נייער היים איז סאַסקאַטון וואָס זיי האָבן צוגעגרייט פריער.

**

דער אידיש־נאַציאָנאַלער אַרבעטער פאַרבאַנד האָט שוין געקראָגן פיל אָנ־פראַגן וועגן דער פּראָגראַם וואָס זיי האָבן אַנאָנסירט פאַרן 20טן דעם מאָ־נאַט. ספּעציעל קומען אָן פיל אָנפראַגן וועגן דעם קומען פון מר. הערי שטיינ־בערג, דער גוט־באַקאַנטער שלום־עליכם פאַרלייענער פון וויניפּעג, וועל־כער קומט קיין סאַסקאַטון ספּעציעל פאַר דעם אָוונט.

דער פאַרבאַנד האָט שוין כמעט אַלעס צוגעגרייט, און דער אָוונט מיט אַזוינע דריי פּערזענלאַכקייטן ווי מר. הערי שטיינבערג, מר. קאַבאַקער און מר. צוקערמאַן, פאַרשפּרעכט צו זיין א גרויסער דערפאָלג. קיינער טאָר ניט פאַרפעלן אַזא קולטורעלן אָוונט.

ל. שטערנבערג.

—(::)—

דר. גרינבערג עפנט אָפיס אין עדמאָנטאָן

דר. א. ב. גרינבערג, פריער פון ווי־ניפּעג און לעצטנס פּראַקטיצירט אין סאַסקאַטשעוואַן, האָט דערעפנט אַן אָפיס אין 441 טעגלער בילדינג, עד־מאָנטאָן.

דר. גרינבערג האָט דורכגעמאַכט א דערפאָלגרייכע פּראַקטיק אין סאַסקאַ־טשעוואַן און זיינע צאָלרייכע פריינט ווינשן אים אַן ענלאַכן דערפאָלג אין עדמאָנטאָן.

סטאַנדאַרד שפּייז פּעקלאַך פאַר יחידים אין רוסלאַנד

(שלוס פון זייט 2)

טראָליר פון די פאַרטרעטער פון פאַר־באַנד אין רוסלאַנד, וועלכע זאָרגן פאַר דער פּינקטלאַכער און שנעלער צו־שטעלונג פון די פּעקלאַך. כדי צו זיין איבערצייגט, אַז דאָס אַרויסגעבן פון די פּעקלאַך ווערט ווי נעהעריק דורכ־געפירט, האָט דער הילפס פאַרבאַנד געמאַכט א פּראָוו מיט א רייע באַ־שטעלונגען וועגן אַרויסגעבן שפּייז פּעקלאַך צו יחידים. דאָס איז גלענ־צענד דורכגעפירט געוואָרן, און דער פאַרבאַנד האָט שוין באַקומען פיל דאַנק בריוו מצד די יעניגע וועלכע האָבן דערהאַלטן אַזעלכע פּעקלאַך, וועלכע קאָנען זיך גאַרניט אָפּלויבן פון דער גרויסער הילף, וואָס זיי האָבן באַקומען דורך דעם פאַרבאַנד.

דער הילפס פאַרבאַנד פירט אויך אונטערהאַנדלונגען מיט די געהעריקע אינסטאַנצן וועגן אַרויסגעבן קליי־דער און שוכוואַרג אויף דעם זעלבן אופן, ווי שפּייז פּראָדוקטן.

CHAMPION'S PARCEL DELIVERY
T. M. CHAMPION, Mgr.
PHONES: 22 246—22 056
10121-101st St., Edmonton, Alta.
מיר לויפן אין שליחות.
מיר פירן רענצלאַך און קאַסטנס.
דעליווערן פּעקלאַך און מעסעדזשעס.
באַיס און קאַרס צו אייער באַדינונג

W. H. JACKSON
פאַרטרעט די
ניו יאָרק לייף אינשורענס קאָמפּאַני.
פּערזענלאַכע באַדינונג
919 McLeod Bldg.
Phones:
Office 25 868; House 72 370

רעז. ראַיאַל דזשאָרדזש האָטעל,
אָפיס טעלעפאָן 25 502
דר. א. ב. גרינבערג
B.Sc. M.D. L.M.C.C.
פיזישאַן און כירורג
441 טעגלער בילדינג עדמאָנטאָן, אַלטאַ.

MORRIS BAKER
לאָו אָפיס
510 TEGLER BLDG. PHONE 27 888

E. S. AGNEW
דראַגיסט און סטיישאָנער
9546 Jasper Ave. Phone 22 432
EDMONTON, ALTA.

לאַמבער און מילאַרבעט
פליט גלאָז
סטאָר פיקסטשורס
צו
נידעריקסטע פּרייזן
W. H. Clark & Co. Ltd.
109 ST. EDMONTON

א בילד איז דער בעסטער אָנדיינק
קיין געלט אין דער וועלט קאָן ניט קויפן אַזא אָנדיינק.
מיר גיבן אייך 20 פּראָצענט דיסקאָונט פאַר אייער בילד.
THE ART LEAGUE STUDIO
10131 JASPER AVE.

JACKSON BROS.
Jewelers, Diamond Merchants
מיר מאַכן א ספּעציאַליטעט פון די ריפּערס פון זייגערס און דזשועלרי.
ספּעציעלע אויפמערקזאַמקייט צו מעיל אָרדערס.
9962 JASPER AVE., EDMONTON

PHOTOS

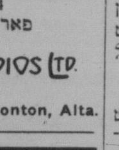

אין יעדער פּאָזע
איז אָפּגעשפּיגלט
דער צויבער און
פּערזענלאַכקייט
פון
דער פּערזאָן
Phone 25 444
פאַר אַן אַפּאָינטמענט
McDERMID STUDIOS LTD.
10133 - 101st St. Edmonton, Alta.

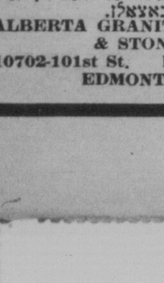

מיר זיינען די
איינציקע
אויסשליסלאַכע
מאָנופּעקטשורערס
פון
מאָנומענטן
אין עדמאָנטאָן
איידער איר באַשליסט צו קויפן א מצבה פאַר אייערע ליבע און טייערע, קומט און זעט אונז. עס וועט זיך אייך באַצאָלן.
ALBERTA GRANITE MARBLE & STONE
10702-101st St. Phone 24 658
EDMONTON

קומט און פּרובירט אונז אויס
איר וועט געפעלן ווערן אונזער פּער־סאָנאַל, באַדינונג און מעסיקע פּרייזן.
מיר דעליווערן.
LA PARISIENNE DRUG Co., Ltd.
Tel. 26374 Edmonton, Alta.
W. D. Goldberg J. Rovers